



Cal Cenc

Collsuspina

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: C/ Major, 31 i C/ Vic,1
Emplaçament Al nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.82594
Longitud: 2.17547
UTM Est (X): 431528
UTM Nord (Y): 4630779

Classificació

Número de fitxa 08070 - 121
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Any 1679
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: NNSS, 30/3/2006
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: 1610309DG3311S
Fitxes associades:
Carrer Major
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía, OPC Diputació de Barcelona
Data de registre de la fitxa: ds., 25/01/2014 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dc., 10/12/2025 - 13:29

Descripció

Cal Cenc és una casa oberta a dos carrers, al carrer Major i al carrer de Vic. És de planta baixa i dos pisos sota teulada de doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal que s'obre a ponent, al carrer Major. L'estructura és de pedra, amb les cantoneres de portes i finestres escairades. Tot i que s'han mantingut alguns elements de pedra, la casa ha estat molt restaurada. Conserva la llinda de la porta principal, de pedra, rectangular i dividida en tres parts, amb la inscripció 1679 CAL CENC 1987, feta recentment però que manté la data que possiblement hi aparegués a una antiga llinda. No conserva altres elements singulars.

Observacions:

També trobem el topònim escrit com cal Sens. No cal confondre aquesta casa amb cal Comas, ja que erròniament s'ha atribuït a aquesta un document de la construcció de cal Comas conservat a l'Arxiu Episcopal de Vic.

Història

El nucli urbà de Collsuspina és relativament modern i es va crear al voltant de l'antic hostal (actual can Xarina) a mitjans de segle XVI, al límit dels termes de Tona i Balenyà i al peu del camí ral de Vic a Manresa, o strata francisca (camí de França). L'hostal va ser construït per Salvi Padrós l'any 1550, i poc després s'edifiquen noves cases i l'església de la Mare de Déu dels Socors, construïda entre 1592 i 1600, situada també a la banda del terme de Balenyà (actual església parroquial). El poble va anar creixent, mantenint-se amb unes 10-12 famílies al llarg del segle XVII, constant la construcció d'algunes cases el 1648 i el 1680, algunes a la banda de Tona. El 1680 Francesc Monpar va fer una gran casa al costat de can Xarina que també va fer d'hostal durant dos segles. Al fogatge de 1553 consten 14 famílies al terme, 9 a la banda de Tona i 5 a la de Balenyà. El cens del 1686, dona 23 famílies, 15 a Sant Cugat i 9-10 a la parròquia de Balenyà. Al 1780 Collsuspina tenia 31 cases, 14 de les quals formaven el nucli urbà de la població. Les llindes de les cases del poble indiquen que entre el 1750 i 1790 es feren moltes cases noves. Els seus habitants eren majoritàriament pagesos i el 1830 hi havia dos paraires, un teixidor i dos ferrers. El 1860 la població era de 64 famílies, i al moment de màxima població hi vivien 454 habitants. El 1910 ja tenia 361 habitants, 86 edificis, dos hostals, una escola mixta i tartana per anar a Vic, segons la Geografia general de Catalunya de Carreras Candi. Actualment hi ha 347 habitants (cens de 2012). Per la data que coneixem de construcció de la casa, sabem que es tracta d'una de les cases de la primera etapa de creixement del poble a l'entorn de can Xarina i l'església.

Bibliografia

Iglésias, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona. Iglésias, J. (1974). Estadístiques de població de Catalunya el primer vicenni del segle XVIII. 3 vols. Fundació Vives i Casajuana. Barcelona. IPAC Generalitat de Catalunya. Pladevall, A. (1971). Notícies històriques sobre el terme i parròquia de Collsuspina. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de 1971. Pladevall, A. (1971). Sant Cugat de Gavadons. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de

1971. Pladevall, A. (1990). Tona, mil cent anys d'història. Eumo editorial i Ajuntament de Tona. Pladevall, A. (1991). Balenyà, un terme històric. Ajuntament dels Hostalets de Balenyà.



